Onbeş günlük
DURUM
TKP Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Özel sayı 20 Ekim 1978

İÇİNDEKİLER :

TKP PROGRAMI DURUŞMASI

17 Ekim'de, İstanbul'da 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde Ürün yayınları sorumlusu Ahmet Taştan'ın duruşması yapıldı. Ahmet Taştan TKP Programı'nı legal yayınladığı için faşist 142 ve diğer anti-demokratik maddelerden yargılandı. 11 yıl 8 aydan 40 yıla kadar hakkında hapis cezası istenen Ahmet Taştan'ın savunmasını 50 kadar avukat yaptı. Duruşmada, Fransa, Belçika, Federal Almanya, İngiltere'den gelen avukat ve sendikacı, Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği temsilcileri bulundu. Duruşmayı büyük bir topluluk izledi.

Ürün yazıişleri müdürü Ahmet Taştan yaptığı konuşmada şöyle dedi : "TKP, bir toplumsal örnek olduğundan, toplumumuzun her kesiminde, işçi, öğrenci, öğretmen, patronlar arasında tartışılmaktadır. 1 Mayıs 1978 günü Taksim'

de alanı dolduran 100 binlerce insan bu partiye özgürlük verilmesini haykırmıştır... TKP Programı aleyhinde pek çok yayın yapılmaktadır. Fethi Tevetoğlu, İlhan Darendelioğlu, Aclan Sayılgan, Zekeriya Sertel tarafından. Ama hiç birinin aleyhine dava açılmamış, soruşturma yapılmamıştır. Ben TKP Programı'nı yayınlamakla demokratik bir görevi yerine getirdim. TKP Programı herşeyden önce bir belgedir, bilimsel bir yayındır... Bugün Avrupa uluslar topluluğu içinde bulunan Türkiye, komünist partisini yasaklıyan tek ülkedir. Bu dava benim yargılanmam değil, 141 ve 142. maddelerin varlığının davası olmalıdır.(x)

Ahmet Taştan'ın savunmasını yapan İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ve Baro Yönetim Kurulu üyesi Turgut Kazan; faşist Musolini döneminde Türk Ceza Yasa'sına alınan 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasını istediler. Orhan Apaydın, "TKP Programı'nı açıklamak, bir düşünceyi yazılı olarak açıklamak demektir. Bu düşünce özgürlüğüdür. Onun için bu dava, TKP Programı'nın yayınlanması davası değil_ yürürlükte olan yasanın düşünce özgürlüğünü kısıtlayıp kısıtlamadığı davasıdır... Türkiye'de bir faşist parti var. Bu parti düşüncelerini açıkça ifade ediyor. Toplumun yönetiminde söz sahibi olabiliyor, devlet bürokrasisini ele geçirebiliyor, ama, TKP yasa dışı oluyor" dedi. Avukat Turgut Kazan ise, bu davanın, ülkemizdeki anti-demokratik uygulamaların Genel Hukuk Kurallarına, İnsan haklarına, Uluslararası Anlaşmalara, Birleşmiş Milletler Yasası'na, Helsinki Sonuç Belgesi'ne aykırı olduğunu belirtti.

Savunmanın istemleri karşısında Savcı Çetin Yetkin, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulabileceğini, bu konudaki görüşünü gelecek duruşmada açıklıyacağını söyledi. Duruşma 28 Aralık 1978 gününe ertelendi.

Duruşmayı BBC, öteki uluslararası ajanslar ve gazeteciler izledi. O güne kadar TKP ile ilgili haberlere yer vermeyen Cumhuriyet, Milliyet, Hürriyet, Günaydın gibi büyük tirajlı burjuva gazeteleri bile duruşmayı geniş olarak yansıttı. Uluslararası basın duruşma haberlerine yer verdi. Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi başkanı Yılmaz Gümüşbaş, Adalet Bakanı'na gönderdiği bir mektupta, Ürün yayınları sorumlusu Ahmet Taştan'ın yargılanmasını yeriyor ve 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istiyor. Hürriyet gazetesi yazarlarından anti-komünizmle tanınmış Oktay Ekşi bile "Neden TKP" başlıklı yazısında, TKP'ne legal çalışma hakkının tanınmasının artık zorunlu olduğunu belirtiyor. Burjuvazinin eski kaba anti-komünizm saldırıları artık tutunamıyor. Milliyet gazetesi "Akdeniz Avrupasının komünist partileri ve sorunları" başlığı

altında yayınladığı seri yazılarda, TKP'nin artan gücünü ve etkisini belirtmek zorunda kalıyor.

Duruşmanın yapıldığı 17 Ekim günü İstanbul'da, Kazablanka salonunda bir "Özgürlük Gecesi" düzenlendi. Geceye, Örün dergisi sahibi Ural Ateşer, Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, Avukat Turgan Arınır ve TÖB-DER Genel Başkanı Talip Öztürk, 17 Ekim duruşmasını izleyen konuk hukukçular, sendikacılar, Batı Avrupa'daki işçilerimizin demokratik örgütlerinin temsilcileri katıldılar. Çağrılıların ve halkın büyük bir bölümü salonun dolması yüzünden konuşmaları dışarda, sokakta izlediler. Salonu ve sokağı dolduran yığınsal bir kalabalık sürekli olarak "TKP'ye Özgürlük", "141-142 kalkacak, özgürlükler alınacak" belgilerini haykırdı, hep bir ağızdan TKP marşını ve Enternasyonal'i söyledi.

(x) Ayrıca bilgi için, Örün yayınları sorumlusu Ahmet Taştan'ın "141-142'ye Hayır! TKP'ye Özgürlük" başlıklı Türkçe, İngilizce yayınlanan broşürüne bakılabilir. İsteme adresi: Örün Yayınları PK. 41, Sirkeci-İstanbul

DURUŞMA NEYİ GÖSTERDİ ?

17 Ekim duruşması TKP'nin üzerindeki yasağın, faşist 141, 142. maddelerin yargılanması biçiminde geçti. Savcının duruşmayı dayandırdığı bu faşist yasanın Anayasaya uygunluğundan kuşkuya düşmesi daha ilk adımda yargılamanın temellerini yıktı. TKP üzerinde 56 yıldır sürdürülen yasak ve terörün uygulayıcıları, anti-komünist çevreler bu duruşmanın da gösterdiği gibi giderek daha da yalıtlanıyorlar. TKP Programına saldırı geri tepiyor.

Bu duruşmaya karşı gelişen tepkiler, bu tepkilerin boyutları, faşist terörün ilerici güçlerin direnişini kıramadığını gösteriyor. TKP Programını yayınlayanlarla ülke içindeki dayanışma, TKP'nin ulusal demokratik güçlerin cephesini oluşturma savaşının bir halkasıdır. Anti-komünizmin yalıtlanması, 17 Ekim duruşmasında elde edilen başarı, tüm ilerici, demokratik güçlerin ortak kazanımı, ortak başarısıdır. Bu başarıda Örünle Dayanışma Komitesi'nin katkısı büyüktür.

Duruşma, başta işçi sınıfının olmak üzere, emekçi yığınlar kendi partilerine daha geniş bir ölçüde sahip çıktıklarını gösteriyor. Bu rastlantı değildir. Ecevit hükümeti döneminde toplatılan TKP Programı emperyalist baskıların arttığı, faşist kanlı terörün yoğunlaştığı bir ortamda yargılanıyor. Tam da bu dönemde hükümet Amerikan üslerini açıyor, emperyalist baskılara boyun eğiyor. Komünistlere, sosyalistlere, sosyal demokratlara karşı yönelen faşist terörün suçluları-

na, MHP ve onun vurucu yan kuruluşlarına dokunmuyor. Buna karşılık, İGD şubelerini kapatıyor, İKD'nin Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'na üye olmasını yasaklıyor. Demokratik özgürlüklerden yanayız demesine karşın, faşist 141, 142. maddelerin kaldırılması için en küçük bir girişimde bile bulunmuyor. Hükümet verdiği bütün sözlerin tam tersini uyguluyor. Ücretleri donduruyor, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yıkıyor. Bu politika sonucu CHP yönetimi giderek yığınsal desteklerini yitiriyor ve hergün biraz daha çok gericilikle işbirliğine yöneliyor.

Görüldüğü gibi TKP Programının yargılanması rastgele değildir. Burjuvazi, bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm yolunu gösteren bu programın yayılmasından korkuyor.

TKP Programının yargılanmasına karşı işçi sınıfı sıralarında ve emekçiler arasında doğan tepkiler, programı yayınlayanlarla artan dayanışma bir gerçeği açıkça gösteriyor: Yığınlar TKP'ne sahip çıkıyor. İşçi ve emekçiler gözlerini, giderek biricik kurtuluş yolunu gösteren, kanlı faşist teröre karşı can güvenliği için tüm yığınları örgütlü savaşa yönelten TKP'ne çeviriyor. TKP'nin TİP'i, öteki sosyalist parti ve örgütleri, CHP'nin yurtsever, demokrat kanadını bir tek savaş cephesinde birleşmeye çağıran politikası yaşamda doğrulanıyor.

141 ve 142. MADDELER NEDİR ?

1936 yılında yapılan değişikliklerle Türk Ceza Yasası'na alınan bu iki madde nereden gelmekte? Bu yasalar Türk Ceza Yasasına alındığı günden bugüne yalnızca işçi sınıfının örgütlenmesi ve ideolojisinin yaygınlaştırılması girişimlerine karşı değil, pek çok demokratik girişimin de karşısında kullanılmış, pek çok demokrat bu maddelerden yargılanarak hüküm giymiştir. Bu maddelerin cezası 5 yıldan başlamakta ve idama kadar uzanmaktadır.

141 ve 142. maddeler 1926 yılında İtalya'da faşizmin yerleşme döneminde ortaya çıktı. 1922'de iktidara gelen faşizm düzenini korumak için "devletin savunulması" kavramını ön plana çıkarttı ve faşist "devletin korunması kanunu" 1930 yılında Ceza Yasasına girdi. Erke geldiği yıllarda önce özel bir yasayla tüm kendine karşı sendikaları ve dernekleri kapatan Musolini, bu ceza yasalarından, kapatılan örgütlerin yeniden gizli olarak kurulması veya propogandasının yapılmasını önlemek için yararlandı.

6 yıl sonra da bu 270 ve 272 sayılı maddeler, 141 ve 142 sayılı maddeler olarak Türk Ceza Yasasına alındı. Bu maddeler, 1978 Türkiye'sinde halâ yürürlüktedir ve pek çok demokrat, sosyalist ve komünist bu yasalardan ötürü yargılanmaktadır.

HÜKÜMETİN İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'NE BASKISI

İçişleri Bakanlığı, İKD'nin UDKF'ye üye olmak için yaptığı başvuruyu reddetti. Hükümetin bu anti-demokratik yasaklaması, bugüne kadar izlediği ve giderek sağa yönelen politikasının bir uzantısıdır.

İKD Genel Başkanı Beria Onger, bu kararın Helsinki Sonuç Belgesine aykırı olduğunu açıklamıştır. Hükümet bu tutumuyla İKD'nin yanısıra, uluslararası demokratik kadın hareketine karşı da ters bir tutum alıyor. İKD ve UDKF demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme yönünde etkili bir savaş yürütüyor. Ecevit hükümetinin Amerikan üslerini açtığı, faşist teröre seyirci kaldığı bir sırada, İKD'ye yöneltilen bu baskı rastlantı değildir.

İçişleri Bakanlığının kararı, CHP'nin de bir çok kez karşı çıktığı anti-demokratik Dernekler Yasasının Bakanlığa tanıdığı keyfi yetkiye dayandırılmıştır.

İKD'nin uluslararası bir örgüte katılmasını yasaklayan İçişleri Bakanının bağlı olduğu CHP, bilindiği gibi Sosyalist Enternasyonal'e üyelik için yakınlarda başvurmuştur. Bu da CHP yöneticilerinin kendi partilerine tanıdıkları bir hakkı, kendi dışlarındaki örgütlere tanımadıklarını sergiliyor.

TKP, bu baskıyı protesto ediyor ve tüm ulusal ve uluslararası demokratik örgütleri, en başta da kadın örgütlerini İKD ile dayanışmaya çağırıyor. İKD'nin UDKF'ye katılmasını yasaklayan karar kaldırılmalıdır.